

Znak: WZPS-3.431.4.10.2024.EG
Szczecin, 13.01.2025 r.

Pan
Robert Jaruzel
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych
w Piotrowicach

Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Pomocy Ludziom Niepełnosprawnym i
Potrzebującym Opieki SENIOR w Piotrowicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 9a i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 z późn. zm.) zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 7-11 października 2024 r. kontrolę kompleksową w Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych w Piotrowicach. Kontrolą objęto zagadnienia wynikające z art. 55 ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 z późn. zm.), w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli oraz sposób realizacji zalecenia pokontrolnego wydanego po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2018 r. Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń 9 grudnia 2024 r. W związku z powyższym przedstawiam wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.¹

Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych w Piotrowicach jest prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Ludziom Niepełnosprawnym i Potrzebującym Opieki SENIOR w Piotrowicach, na podstawie zezwolenia wydanego na czas nieokreślony przez Wojewodę Zachodniopomorskiego decyzją z dnia 16 stycznia 2008 r. Nr PS.1.LS.9013-7/07². Liczba miejsc określona w wydanym zezwoleniu wynosi 44.

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

² Zmienioną decyzjami: PS.1.LS.0934-2/10 z 13 września 2010 r., K-S-1.9423.1.3.2013.IL z 5 lipca 2013 r., K-S-1.9423.1.4.2015.IL z 8 grudnia 2015 r., S-1.9423.10.2018.JJ z 3 października 2018 r.

Organizację oraz szczegółowe zasady funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej w Piotrowicach określa *Regulamin Organizacyjny Domu Pomocy Społecznej w Piotrowicach*, W DPS przyjęty został także *Regulamin mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Piotrowicach*.

Wg stanu na dzień 7 października 2024 r. w jednostce umieszczone zostały 44 osoby. W toku kontroli stwierdzono, że od marca do grudnia 2023 r. liczba mieszkańców na koniec każdego miesiąca wynosiła 45, co było spowodowane koniecznością pilnego przyjęcia mieszkańca. Od 1 stycznia 2024 r. liczba mieszkańców DPS w Piotrowicach była zgodna z zezwoleniem, a zatem odstępuję od wydania w tym zakresie zalecenia pokontrolnego.

Kontrolowana jednostka świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające określone w rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej.

Dom funkcjonuje w budynku piętrowym, połączonym z dwoma pawilonami parterowymi. W budynku znajdują się m.in. pokoje mieszkańców, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia ogólnodostępne oraz pomieszczenia biurowe, kuchenne, gospodarcze i magazynowe. Teren DPS jest ogrodzony i zagospodarowany w miejsca przeznaczone do wypoczynku, rekreacji oraz spacerów.

Dom posiada system sygnalizacji pożarowej oraz system przyzywowo-alarmowy, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. W części piętrowej budynku znajdują się schody. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej budynek wielokondygnacyjny powinien mieć zamontowaną windę dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych, a w przypadku domów, o których mowa w art. 56 pkt 3-5 ustawy o pomocy społecznej, zalecana jest winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Przytoczony wyżej zapis nakazuje montowanie wind we wszystkich budynkach wielokondygnacyjnych, w których funkcjonują domy pomocy społecznej, a w trzech wskazanych przypadkach tj. w domach dla osób przewlekle psychicznie chorych, domach dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz domach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie dostosowanie windy do potrzeb osób niepełnosprawnych nie jest bezwzględnie wymagane, a jedynie zalecane. Należy zatem stwierdzić, że w budynku, w którym prowadzona jest działalność DPS w Piotrowicach nie został spełniony wymóg określony w § 6 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Przyczyną wskazanej nieprawidłowości jest przyjęta dotychczas interpretacja przepisów, a skutkiem brak spełnienia określonego w tym zakresie standardu.

W myśl § 6 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej w Domu znajdują się pokoje mieszkalne jednoosobowe i wieloosobowe. W trakcie kontroli ustalono, że jednostka zapewnia właściwą strukturę pokoi mieszkalnych oraz określone normy powierzchni przypadające na jednego mieszkańca. Liczba pomieszczeń sanitarnych jest zgodna z § 6 ust. 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, a struktura pomieszczeń ogólnodostępnych odpowiada zapisom § 6 ust. 1 pkt 2 lit. b-k rozporządzenia.

Podczas oględzin jednostki nie wniesiono uwag do stanu utrzymania czystości w pokojach mieszkalnych, pomieszczeniach sanitarnych i ogólnodostępnych.

Dom Pomocy Społecznej w Piotrowicach zapewnia mieszkańcom posiłki cateringowe przygotowywane przez inny podmiot na podstawie podpisanej umowy. Dla każdego z posiłków czas ich wydawania wynosi 2 godziny. Dom oferuje również dodatkowe posiłki, w tym posiłki dietetyczne dla osób tego wymagających oraz całodobowy dostęp do produktów żywnościowych. Mieszkańcy mają możliwość wyboru miejsca spożywania posiłków, a tym którzy wymagają karmienia zapewniona jest niezbędna pomoc.

Na dzień kontroli 43 mieszkańców DPS w Piotrowicach posiadało własny dochód, a 1 osoba oczekiwała na przywrócenie prawa do otrzymywanego świadczenia.

Mieszkańcy o niskim dochodzie zaopatrywani są w odzież i obuwie pochodzące z darowizn. Osoby zaopatrujące się w odzież i obuwie z własnych środków dokonują zakupów samodzielnie lub w asyście pracownika DPS, bądź zaopatrywane są przez rodziny lub pracowników DPS na swoją prośbę.

Kontrolowana jednostka zapewnia mieszkańcom podstawowe środki czystości i higieniczne. Pracownicy udzielają osobom wymagającym wsparcia pomocy w czynnościach życiowych i utrzymaniu higieny osobistej, pielęgnacji oraz załatwianiu spraw osobistych. Podczas kontroli, na podstawie *Harmonogramu wymiany pościeli* stwierdzono, że pościel nie była wymieniana przynajmniej raz na dwa tygodnie, mimo takiego wymogu, wynikającego z § 6 pkt 8 lit. c rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Pismem z dnia 9 grudnia 2024 r. poinformował Pan o wyeliminowaniu powyższego uchybienia, wobec czego odstępuję od wydania zalecenia w tym zakresie.

Na rzecz mieszkańców świadczona jest praca socjalna. Dom umożliwia również mieszkańcom zaspokajanie potrzeb kulturalnych, dostęp do książek, prasy i przepisów prawa. Kontrolowana jednostka zapewnia również możliwość udziału w terapii zajęciowej oraz w zajęciach rehabilitacji społecznej na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 250).

Dom umożliwia składanie skarg i wniosków oraz regularny kontakt z dyrektorem jednostki. Mieszkańcy objęci są posługą kapłańską, w ramach której zaspokajane są ich potrzeby religijne. Zmarłym mieszkańcom Dom sprawia pochówek zgodny z deklarowanym wyznaniem.

Kontrolowana jednostka zapewnia warunki do rozwoju samorządności. W DPS funkcjonuje Rada Mieszkańców, która jest organem doradczym i opiniodawczym oraz reprezentuje wszystkich mieszkańców. Przedstawiciel Rady Mieszkańców podczas spotkania z zespołem kontrolującym nie wniósł uwag do pracy personelu oraz jakości usług świadczonych przez Dom.

Dom Pomocy Społecznej w Piotrowicach funkcjonuje w oparciu o indywidualne plany wsparcia mieszkańców, sporządzane w terminie określonym przepisami prawa. Każdy z mieszkańców, dla którego opracowany został plan posiada pracownika pierwszego kontaktu, wybieranego przez mieszkańca spośród pracowników Domu. Na podstawie skontrolowanych losowo akt mieszkańców stwierdzono, że dokumentacja zawierała ocenę sytuacji osoby w miejscu zamieszkania, dokonywaną przed przyjęciem mieszkańca do Domu, zgodnie z § 11 ww. rozporządzenia oraz pisemne powiadomienie o terminie przyjęcia do DPS, wymagane na podstawie § 12 ust. 1 przywołanego rozporządzenia.

Wymiar zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w DPS w Piotrowicach świadczących pracę na rzecz mieszkańców jest zgodny z wymaganymi standardami, określonymi w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. c rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Działalność pracowników DPS wspierają wolontariusze – uczniowie pobliskich szkół. Tematyka szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy DPS w Piotrowicach jest zgodna z § 6 ust. 2 pkt 4 i 4a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

W celu efektywnej realizacji usług wspomagających Dom zatrudnia 1 pracownika socjalnego w wymiarze 1 etatu, co jest zgodne z § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Na podstawie analizy skontrolowanych akt osobowych pracowników zespołu nie wniesiono uwag do posiadanych przez nich kwalifikacji, z wyjątkiem jednej osoby wskazanej w treści protokołu. Przyczyną wskazanej nieprawidłowości jest błędna interpretacja zapisów rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz brak osób o odpowiednich kwalifikacjach na lokalnym rynku pracy – chętnych do zatrudnienia w DPS, co skutkuje brakiem spełnienia wymogów wynikających z ww. przepisów.

Zgodnie z art. 58 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej dom pomocy społecznej umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów. Dom dodatkowo zapewnia opiekę pielęgniarską świadczoną przez zatrudnione w jednostce pielęgniarki. Na podstawie § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej Dom zapewnia także mieszkańcom kontakt z psychologiem i psychiatrą.

Kontrolowana jednostka umożliwia również mieszkańcom bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 lit. h rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Zgodnie z § 9 ust. 1 *Regulaminu organizacyjnego Domu Pomocy Społecznej w Piotrowicach* Domem kieruje Dyrektor.

W związku z ustaleniami kontroli, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

zalecam

jako zalecenia znaczące:

- podjąć działania zmierzające do zapewnienia mieszkańcom miejsca zamieszkania w obiekcie bez barier architektonicznych tj. w przypadku budynku wielokondygnacyjnego w obiekcie z windą, zgodnie z 6 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej,
- zatrudniać w zespole terapeutyczno - opiekuńczym osoby z kwalifikacjami określonymi w rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Dawid Krystek

II Wicewojewoda Zachodniopomorski

– właściwy podpis na oryginale –

